

Per Bilde  
Armin W. Geertz  
Hans J. Lundager Jensen

## INTRODUKTION TIL RELIGIONSVIDENSKABELIGT TIDSSKRIFT

Det er med store forventninger og nogen bæven, redaktionen drister sig til at starte et nyt tidsskrift og hermed præsenterer dets første nummer.

Religionsvidenskabeligt Tidsskrift udgives af Jysk Selskab for Religionsvidenskab, der har hjemsted ved Aarhus Universitet. Selskabet udpeger en redaktion på tre medlemmer, som har ansvaret for tidsskriftets redaktion, distribution og økonomi. Religionsvidenskabeligt Tidsskrift har til formål at skabe et forum for humanistisk religionsforskning, formidling og debat i Danmark. Tidsskriftet henvender sig derfor til religionslærere, -forskere, -studerende, teologer, præster og andre interesserede i religion.

Udtrykket "religionsvidenskabelig" anvender vi ikke om en bestemt skole eller et særligt område af religionsstudiet. Vi bruger det tværtimod som en altomfattende betegnelse for forskning, formidling og debat på et videnskabeligt niveau inden for feltet religion.

Religionsvidenskabeligt Tidsskrift stræber efter at dække dette felt i videste forstand, d.v.s. religioner, livsanskuelser og parareligiøse fænomener, og vi vil heri søge at bringe bidrag, der behandler faget religion ud fra vidt forskellige synsvinkler og metoder så som filologiske, fænomenologiske, historiske, psykologiske, semiotiske, sociologiske og systematiske.

Med dette program er det redaktionens ønske at fremme fri humanistisk udforskning af feltet religion.

Valget af denne emnemæssige spredning og metodologiske mangfoldighed er truffet ud fra en erkendelse af, at alle videnskabsgrene hviler på en række "sandheder" – definitioner, problemstillinger og metoder –, som på den ene side udgør en nødvendig forudsætning for forskning og faglig diskussion, men på den anden side ofte forstener til dogmer, der bremser og hindrer faglig fornyelse. Nye

opdagelser og metoder rokker altid ved disse "sandheder", og de slår derfor kun langsomt igennem inden for de etablerede kredse, som er vokset op med de gamle "sandheder". Men når de omsider er slået igennem, bliver nye indsigter uvægerligt til nye "sandheder", som efterhånden kommer til at gennemgå den samme proces. Bestemte definitioner, problemstillinger og metoder kanoniseres alt for let. Der er således i alle videnskabelige discipliner en tendens til at stivne og lukke sig om vundne erkendelser.

Denne tendens understøttes endvidere ofte af klassiske skrøbeligheder hos de videnskabelige discipliners menneskelige bærere så som lyst til at dominere, karriereinteresser, persondyrkelse og deraf følgende fagpolitiske manipulationer.

Der er derfor vægtige faglige og videnskabelige grunde til at oprette et religionsvidenskabeligt tidsskrift, hvor forskere og undervisere fra forskellige discipliner og med forskellige metoder kan behandle feltet religion. Religionsvidenskabeligt Tidsskrift vil således offentliggøre videnskabelige artikler om alle sider af det omfattende religionsfelt og repræsenterende alle aspekter af den mangfoldige religionsforskning. Redaktionen vil bestræbe sig på at bringe foredragsmanuskripter, oversættelser af vigtige artikler på fremmede sprog, orientering om igangværende forskning o.s.v. Og for at gøre stoffet overskueligt tilrettelægger vi et betydeligt antal numre som tema-numre i lighed med dette første nummer. Af planlagte emner til tema-numre kan nævnes myte, helligsted, rite samt religion og politik. Redaktionen søger endelig at virkeliggøre dette mål ved at tilbyde kritiske anmeldelser af værker inden for en gren af religionsvidenskaben ved forskere fra andre grene af den samme videnskab. Dermed ønsker vi at skabe muligheder for konfrontation og debat mellem discipliner, som alt for sjældent taler sammen.

En anden vigtig grund til at forsøge et nyt tidsskrift er den bestandigt voksende mængde af videnskabelig litteratur. Religionsvidenskaben er ifølge fagets natur særdeles omfattende, og strømmen af ny litteratur er måske her endnu mere overvældende end i andre humanistiske videnskaber. Fagets dyrkere er derfor ved at drukne i et hav af litteratur, som ingen enkeltperson magter at sætte sig ind i. På den anden side er man af saglige grunde nødt til at sætte sig

ind i litteraturen på de områder, som man i sin undervisning og forskning er forpligtet på.

Her kan Religionsvidenskabeligt Tidsskrift træde hjælpende til. Ved at tilbyde forskningsoversigter, tema-numre, orientering om igangværende forskning, anmeldelser og debatindlæg vil vi søge at reducere den stadige strøm af litteratur til en overskuelig størrelse.

Der er således gode faglige og saglige grunde til at vove at starte et nyt tidsskrift af denne type. De just skitserede behov imødekommes ikke af noget eksisterende tidsskrift i Danmark. Som i andre lande har også vi talrige tidsskrifter af snæver faglig karakter, og sådanne tidsskrifter er videnskabeligt uundværlige. Men i Danmark findes der intet holistisk orienteret religionsvidenskabeligt tidsskrift, og det er denne mangel, vi søger at udbedre.

Redaktionen er derfor overbevist om, at en betydelig læserskare vil vise interesse for Religionsvidenskabeligt Tidsskrift. Vi tænker først og fremmest på religionslærerne i gymnasiet, på HF og i seminarierne. Denne gruppe har indtil for nylig haft adgang til tidsskriftet Religion, som besad en bredde af samme art som den, vi tilstræber. Men efter at Religion nu udgives i en anden og begrænset skikkelse, har religionslærerne et stort udækket behov for et fagligt forum af en passende bredde og dybde. Religionsvidenskabeligt Tidsskrift vil bestræbe sig på at opfylde dette behov, og vi vil forsøge at slå bro mellem religionslærernes verden og den nationale og internationale religionsforskning. Det kan således tænkes, at visse af Tidsskriftets tema-numre direkte vil kunne finde anvendelse i undervisningen.

Det er dernæst redaktionens faste tro, at der blandt religionsforskerne ved Danmarks få religionsvidenskabelige institutter vil være en betydelig interesse og et stort behov for Religionsvidenskabeligt Tidsskrift. Tidsskriftet vil først og fremmest kunne være forum for en højst ønskværdig dansk religionsvidenskabelig debat. Både i Danmark og i Skandinavien kender religionsforskerne for lidt til hinanden. Religionsvidenskabeligt Tidsskrift repræsenterer en mulighed for at bøde på denne mangel, og vi ønsker at medvirke til at nedbryde barrierer inden for vort fag og til at forøge udvekslingen af ideer og resultater. Redaktionen indbyder derfor danske og skandinaviske dyrkere af faget religion til at sende bidrag og debatindlæg til tidsskriftet.

Endvidere har forskere i andre fag, især teologiske og humanistiske, brug for en bekvem adgang til religionsforskningens resultater, problemstillinger og diskussioner. Feltet religion udgør en vigtig faktor i de fleste humanistiske og samfundsvidenskabelige discipliner både historisk og aktuelt. Og det hænder, at man i disse discipliner kommer til at ytre sig for hastigt, for forenklet eller på grundlag af forældede religionsvidenskabelige resultater. Det vil derfor være nyttigt for vore kolleger at få adgang til at følge den religionsvidenskabelige diskussion i det nye tidsskrift. Tema-numre, forskningsoversigter og boganmeldelser vil her være af særlig interesse. Omvendt vil redaktionen byde bidrag om religion fra disse andre discipliner velkommen i tidsskriftets spalter.

Da faget religion beskæftiger sig med almenmenneskelige problemstillinger, føler redaktionen sig endelig sikker på, at Religionsvidenskabeligt Tidsskrift vil kunne finde vej til de dele af den almene offentlighed, der er optaget af den religiøse dimension som en vigtig del af den menneskelige kultur.

Her er da Religionsvidenskabeligt Tidsskrift og de forhåbninger og forventninger, som redaktionen nærer ved udgivelsen af dets første nummer.

*Summary — This editorial announces the founding of a new scientific journal in Denmark entitled Religionsvidenskabeligt Tidsskrift ("Journal for the Scientific Study of Religion"). The goal of the Journal is to create a forum for research, information and debate within the field of the humanistic, scientific study of religion. "Religionsvidenskabeligt" does not in any way refer to a particular school or a special area of the study of religion. It refers, in fact, to the holistic study of religion based upon rigorous, scientific methods. The subjects under study will be religions, world views and parareligious phenomena. The methods represented by the various contributions will span such diverging approaches as philology, phenomenology, history, psychology, semiotics, sociology and systematic philosophy. Our main concern here is confrontation between the various disciplines based upon themes chosen by the staff for each issue. An equally important concern is that of informing our readers concerning results from the study of religion. The Journal will therefore offer book reviews, review articles, informative notes and debate series. The audience intended for the Journal are teachers, scholars and students of the study of reli-*

*gion as well as scholars from other fields of study, theologians, priests and others interested in religion.*

**Per Bilde**

**Lektor**

**Institut for Kristendomskundskab**

**Aarhus Universitet**

**Armin W. Geertz**

**Lektor**

**Institut for Religionshistorie**

**Aarhus Universitet**

**Hans J. Lundager Jensen**

**Stud. mag.**

**Institut for Kristendomskundskab**

**Aarhus Universitet**